

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 14.Gf.40.088/2023/7.

A felperes:

felperes1 Korlátolt Felelősségű Társaság (cím1)

A felperes képviselője:

Dr. Illés Tibor ügyvéd (cím2)

Az alperes:

alperes1 S.r.l. (cím3)

Az alperes képviselője:

Forgó, Damjanovic és Társai Ügyvédi Iroda (cím4; ügyintéző: dr. Bali Réka ügyvéd)

A per tárgya: vállalkozói díj megfizetése

A fellebbezést benyújtó fél: alperes

Az elsőfokú bíróság: Balassagyarmati Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 43.G.20.435/2020/65.

í t é l e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.000.000 (egymillió) forint + áfa ügylvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

I.

[1] A felperes keresetében 132.227.031 forint és annak 2013. november 27. napjától számított járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest a felek között létrejött vállalkozási szerződés alapján a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 319. § (2) bekezdése értelmében előleg visszatérítése címén.

II.

[2] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult a követelés elévülése folytán. Másodlagosan a felperes követelésébe kérte beszámítani a pótmunkák elvégzéséből eredő díj követelését 258.500 euró, azaz 90.800.710 forint összegben, valamint kártérítés címén 168.584,2 eurót, azaz 59.216.886,092 forintot a régi Ptk. 389. §-a, 318. § (1) bekezdése és 339.§ (1) bekezdése alapján.

III.

[3] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 132.227.031 forintot és annak 2013. november 27. napjától a kifizetésig számított, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8%-kal növelt mértékű késedelmi kamatát, valamint 6.843.359 forint perköltséget. Rendelkezett továbbá az elnöki letétbe helyezett összegek kiutalásáról és megállapította, hogy a 75.000 forint összegű tolmács díjat az alperes viseli.

III.1.

[4] A fellebbezés szempontjából releváns tényként állapította meg, hogy a felperes mint megrendelő és az alperes mint fővállalkozó között 2012. március 9. napján vállalkozási szerződés jött létre a nógrádkövesdi állattartó telep trágyakezelése és az állattartó telep mellett működő biogáz üzem megvalósítása tárgyában (biogáz szerződés), amely alapján a fővállalkozó feladata volt a szükséges kiviteli- és megvalósulási tervek elkészítése, a különböző trágyatárolók és a biogáz üzem megépítése, valamint a használatbavételi engedély megszerzése. Az ugyanezen a napon a nógrádkövesdi állattartó telep megvalósítása tárgyában (telepszerződés) kötött másik vállalkozási szerződés alapján az alperes az állattartó telep

megvalósításához szükséges kiviteli és megvalósulási tervek elkészítésére, a telep megépítésére és a használatbavételi engedély megszerzésére volt köteles. A biogáz szerződésben foglalt ellenérték összege 832.014.000,- forint + áfa, a telepszerződésé 1.122.000.000,- forint + áfa volt, a szerződések műszaki tartalmát az 1. számú melléklet tartalmazta.

[5] A telepszerződés T17. tétele vonatkozásában az alperesnek a következő létesítményt kellett elkészítenie a fővállalkozási szerződés melléklete szerint: soros (tandem) halszállás vagy poligon (paralel) fejőházi fejőállások, süllyesztett kezelőfolyosóval, automatikusan működtetett kapukkal és szorítókkal, tejfolyás érzékelővel, fejőkészülék levevő automatikával. A fent meghatározott fejőállások beépítéséhez a terv szerint szükséges anyagok és részegységek (pl. vákuumszivattyú, fejőkészülék, mosóautomata, állásszerkezet, zsúfolókapu stb.) beszerzése és beépítése, azok helyszínre szállításával 66.100.000 forint ellenértéken. A T18-as tétel vonatkozásában pedig hűtővel és keverővel szerelt, kettős falú, rozsdamentes acélból készült, közvetett hűtési rendszerű hűtve-tároló tartályok beépítése volt a vállalkozó feladata, amelynek ellenértéke 8.290.000 forint volt.

[6] 2012. november 7. napján a felek a vállalkozási szerződést kiegészítették.

[7] Az alperes a munkálatokat az olasz illetőségű cég1 Srl. (továbbiakban: cég1 Srl., jelenlegi nevén: cég1 Srl.) alvállalkozó bevonásával végezte. Az alperes és a cég1. Srl. között az MR7HU (267.2012) számú megrendelés visszaigazolásával létrejött szerződés alapján az alvállalkozónak egy Lucy típusú, 40+40 párhuzamos állásos fejőházat kellett elkészítenie. A megrendelés ellenértéke 545.000 euro volt, amelyből 80.000 eurót a felperes beszámítás útján rendezett, használt-eszköz átadás formájában. A szerződésben foglalt ellenérték 465.000 euróra csökkent, amelyből 206.500 eurót a felperes az alperesnek megfizetett. A fennmaradó 258.500 euró azonban nem került az alvállalkozó részére megfizetésre.

[8] A két perbeli szerződés teljesítését az alperes megkezdte, azonban 2013. szeptember 7-én levonult az építési területről. Erre tekintettel a biogáz szerződést a felperes felmondta és felszólította az alperest a részére megfizetett előleggel kapcsolatos elszámolásra. A felperes 1.652.773.453 forint vállalkozói díjat fizetett meg, a perbeli munkálatokat maga fejezte be. A Bresciai Bíróság 2020. június 4. napján a 1095/2020. számú ítéletében a cég1. Srl. és az alperes közötti jogvitában 258.500 euró tőke, 149.709,59 euró kamat és 2166,49 euró perköltség megfizetésére kötelezte az alperest.

[9] Az alperes a Balassagyarmati Törvényszék előtt vállalkozási díj megfizetése iránt indított pert, amelyben a törvényszék a keresetet jogerős ítéletében elutasította. A perben az alperes 683.345.850 forint követelésből 31.995.669 forintot érvényesített megalapozottan, a felperes 164.222.700 forint összegű beszámítási kifogását ugyanakkor teljes egészében megalapozottnak találta a bíróság, ennek eredményeként a 164.222.700 forint összegű követelés 132.227.031 forintra csökkent.

[10] Az elsőfokú bíróság ítélete jogi indokolásában további releváns ténymegállapításokat tett.

[11] Megállapította, hogy az MR 7HU (267.2012) dokumentum 2012. október 15. napján kelt; a cég1. Srl. által kiállított megrendelés visszaigazolás címzettje az alperesi társaság volt.

[12] A vállalkozási szerződés módosítása megnevezésű dokumentum alapján a felek 2012. november 7. napján a „vállalkozási szerződés kiegészítéseként az alábbi szerződéseket kötötték egymással: Szállítási Szerződés (Fejőház)”. Rögzítette, hogy a 2012. novemberi szállítási szerződések közül az egyik szállítási szerződés tárgya fagymentes itatók kiépítése, míg a másik tárgya mozgatható oldalfal beépítése volt. A 2013. július 22. napján kelt szállítási szerződésben pedig az alábbiak kerültek megjelölésre: 40+40 férőhely, automatikus kapukkal, szorítóval, tejfolyás érzékelővel, fejőkehely levevő automatikával, anyaggal, beépítéssel; eladási ár 66.100.000 forint + áfa.

[13] A 2012. november 26-án kelt együttműködési megállapodásban szerepelt, hogy a vállalkozó aláírja a cég1. Srl. társaságnak a 2012. november 8-án kelt MR7HU (267.2012) számú megrendelés visszaigazolását a megbízó nevében és számlájára anélkül, hogy annak tartalmáért, illetve a megbízó és a szállító között fennálló megállapodásért bárminemű felelősséget vállalna a megrendelés tárgyát képező szállítmányt illetően; a vállalkozó vállalja, hogy betartja a felek által megállapított fizetési ütemezést a finanszírozási összegnek a megbízótól történő előzetes kézhezvétele alapján; a megbízó vállalja, hogy előzetesen átadja a vállalkozónak a szállítóval megállapodott fizetési ütemezés betartásához szükséges pénzeszközöket. Az együttműködési megállapodáson kizárólag a cég1. Srl. képviselőjének aláírása volt látható.

[14] A 2013. május 6-án kelt műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyv a komplett fejőház technológia vonatkozásában a részmunkák elkészültét 66.100.000 forint értékben igazolta.

III.2.

[15] Az elsőfokú bíróság ítélete jogi indoklásában az elévülési kifogással összefüggésben megállapította, hogy a Magyar Népköztársaság Polgári Törvénykönyvének a külgazdasági kapcsolatokra történő alkalmazásáról szóló 1978. évi 8. számú törvényerejű rendelet (a továbbiakban: Kptvr.) 1. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott tevékenységek a peres felek egyikére sem jellemzőek, így a Kptvr. szabályai – a 16. §-ában meghatározott megszorító rendelkezésre is kiterjedően – az adott esetben nem alkalmazhatók. A régi Ptk. elévülési szabályainak érvényesülése folytán a perbeli fizetési felszólítások az elévülést megszakították.

[16] Rögzítette a keresettel összefüggésben, hogy az előleg számlák alapján kimunkált felperesi követelést és annak járulékait az alperes nem vitatta.

[17] A beszámítási kifogást vizsgálva a kártérítési igényt megalapozatlannak találta. Kifejtette, hogy az alperes a perben arra hivatkozott, a felperes nem teljesített és ezen jogellenes magatartással összefüggésben kára keletkezett. Nem merült fel azonban a perben olyan adat, amely alátámasztotta volna a felperes pénzfizetési kötelezettségét az alvállalkozó vonatkozásában. Utalt egyebekben arra, hogy a jogellenes magatartás és az alvállalkozói szerződésben szereplő összesen felüli egyéb költségek megfizetése mint kár közötti okozati összefüggés sem volt kimutatható. A költségek felmerülése ugyanis az alperesi magatartás eredményeként értelmezhető.

[18] A pótmunkaigénnyel összefüggésben arra a következtetésre jutott, hogy a fővállalkozási szerződésben a fejőházi T17. és T18. számú tételek általánosan kerültek megfogalmazásra, azok az MR7HU megjelölésű megrendelésben találhatók részletesebben. A fővállalkozási szerződés rendelkezései, a szállítólevelek és az MR7HU számú megrendelés tartalma alapján ugyanakkor nem merült fel olyan adat, amely az alperesi ügyvezető és az alperesi munkavállaló tanú által pótmunkaként megjelölt elemeket alátámasztaná. A perben ugyanis igazolt volt a 2012. november 7-i szerződésmódosítás, azonban annak tartalma nem vált ismertté. Még kikövetkeztetni sem lehetett álláspontja szerint, hogy az alvállalkozó által kötött szerződéssel vagy annak bármely részletének tartalmával módosult volna a fővállalkozási szerződés. A megrendelés visszaigazolásán szereplő felperesi ügyvezetői aláírás nem kötelezettségvállalásként, hanem a fővállalkozási szerződés előírásainak való megfelelésként értelmezendő. Annak ellenére, hogy a fejőházi állások számának bővülése vagy a poligon kivitelezésű szerkezet a pótmunka tényét alátámaszthatná, nem lehetett figyelmen kívül hagyni, hogy a 40+40 állásos fejőházi szerződés 66.100.000 forint összeget tartalmazott. Nem állt rendelkezésre olyan bizonyíték a perben, amely alátámasztotta volna, hogy a kivitelezés meghaladta a fővállalkozási szerződésben meghatározott mértéket. Megjegyezte egyúttal, hogy az alperes 2014. óta nem érvényesítette ezen igényét, igényérvényesítése kétségtelenül későinek tekinthető. Korábban sem a felperesnek megküldött elszámolószámlán, illetve pótmunka jegyzéken, sem az előzményi perben alperesi igényként nem jelent meg a perbeli pótmunka. Erre tekintettel, mint szükségtelen bizonyítást mellőzte a szakértő kirendelését. A beszámítási kifogást elutasítva helyt adott a keresetnek, a perköltségről a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján határozott.

IV.

[19] Az elsőfokú ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést annak megváltoztatása és a kereset elutasítása iránt.

[20] Álláspontja szerint téves álláspontra helyezkedett az elsőfokú bíróság az elévülési kifogás vonatkozásában. Utalt elsődlegesen arra, hogy a Kptvr. 1. § (2) bekezdésében

szabályozott feltételeket vagylagosan kell alkalmazni, ezért a b) pontban foglalt feltétel megvalósulása önmagában megalapozza a Kptvr. rendelkezéseinek alkalmazását. Arra az esetre, ha érvelésével az ítéltábla nem értene egyet, előadta, hogy a szerződéskötéskor hatályos Kptvr. hivatkozott rendelkezéséből a külkereskedelemtől szóló 1974. évi III. törvényre (a továbbiakban: Kkt.) vonatkozó hivatkozás annak ellenére sem került törlésre, hogy a Kkt.-t 2004. május 1. napjával hatályon kívül helyezte a jogalkotó. Ez arra utal, hogy a két jogszabály összefüggését nem kívánta megszüntetni. Miután a Kkt. 2. § (1) bekezdés a) pontja értelmében építőipari kivitelezési szolgáltatás történt a perbeli esetben, a tevékenysége megfelelt a szolgáltatások nemzetközi forgalma szerinti meghatározásnak. Az elsőfokú bíróság ezért jogszabálysértő módon állapította meg, hogy a Kptvr. – annak 16. §-a – az elévülési szabályok alkalmazását nem zárja ki a perbeli esetben.

[21] A beszámítással érvényesített pótmunkaigény kapcsán előadta, hogy az elsőfokú bíróság okszerűtlenül értelmezte a rendelkezésre álló bizonyítékokat és azokból téves jogi következtetést vont le. Nincsen jogi relevanciája annak, hogy ezen követelést nem érvényesítette a pert megelőzően, ezért az nem is értékelhető a terhére. Hangsúlyozta, hogy az egységes bírói gyakorlat szerint a pótmunka megrendelésére szóban és ráutaló magatartással is sor kerülhet. Nyilvánvaló, hogy szóbeli pótmunka megrendelés esetén a vállalkozó korlátozott mértékben rendelkezhet írásbeli dokumentációval. Rámutatott ugyanakkor arra, hogy az elsőfokú bíróság is bizonyítottan találta a fejőházra vonatkozó vállalkozási szerződés 2012. november 7-i módosításának tényét, amely módosítás éppen azon részre vonatkozott, amelynek kapcsán a perben a pótmunka elvégzését állította. Bár a szerződésmódosítás kifejezetten nem utal az MR7HU számú ajánlatra, a két dokumentum keletkezésének időbeli közelsége egyértelműen összekapcsolja az iratokat és alátámasztja a pótmunkaigényt. Kiemelte, a fővállalkozási szerződés a T17. és T18. számú tételek vonatkozásában 74.399.000 forintot határozott meg vállalkozói díjként, míg az MR7HU számú megrendelés összértéke 153.145.000 forint volt, vagyis több mint kétszeresére nőtt az ellenérték összege. Mindez alátámasztja a pótmunka megrendelésének tényét. Vitatta, hogy az MR7HU számú megrendelés felperes általi aláírása a fővállalkozási szerződésnek való megfelelés érdekében történt volna. E körben az elsőfokú bíróság elmulasztotta értékelni a 2012. november 24. (helyesen: 26.) napján kelt megállapodást, amelyet a cég1. Srl. képviselője aláírt. A felperesi törvényes képviselő pedig azért írta alá az MR7HU számú megrendelést, hogy ezzel kötelezettséget vállaljon annak teljesítése iránt. Másrészt a felperes és a cég1. Srl. közötti közvetlen kapcsolatot igazolja, hogy a felperes beszámítás útján részben közvetlenül fizetett a részére. Arra figyelemmel, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelése során figyelembe vette a 2013. július 22-én kelt iratban foglaltakat is, előadta, hogy e körben elmulasztotta vizsgálni, hogy a 40+40 állásra vonatkozó szerződés aláírásakor a fejőház felszerelése már megtörtént, sőt a T17-es tételhez meghatározott összeget meg is fizették. Az elsőfokú bíróság tehát olyan irat alapján nem látta bizonyítottan az alperesi igényt, amely a felek teljesítését követően keletkezett és a megvalósíthatóhoz képest eltérő műszaki tartalomra vonatkozó megrendelést tartalmazott, valamint az abban foglalt ellenérték kifizetése került.

[22] Az elsőfokú bíróság azzal, hogy az alperesi ügyvezető előadását és tanú1 vallomását nem találta a pótmunka-követelést megalapozó bizonyítéknak, kizárta lényegében, hogy a szóbeli megrendelést igazolhassa. Megismételte, hogy a perbeli esetben a fővállalkozási

szervezés módosításának tényét a felek írásban rögzítették, tehát a pótmunka megrendelése igazolt, kizárólag annak műszaki tartalmát rögzítették a felek szóban.

[23] Mivel kimunkálta a perben a többlet műszaki követelményeket és az ezzel járó költségnövekedést, megtette azokat a tényállításokat, amelyek a szakértői bizonyítás alapjául szolgálhatnak. Ennek okán jogszabálysértő módon mellőzte a szakértő kirendelésére vonatkozó indítványt az elsőfokú bíróság. Tévesnek tartotta továbbá azt az elsőfokú ítéletben foglalt álláspontot, miszerint a szakértő kirendelése iránti indítvány olyan ténykérdésekre irányult, amelyet az eljárás során nem sikerült bizonyítani.

[24] A kártérítési igénnyel összefüggésben kifejtette, az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy a 2012. november 26-i megállapodást az alvállalkozó aláírta és ezáltal kötelezettsége keletkezett, hogy az abban foglaltak szerint járjon el. A megállapodásban a felek vállalták, hogy az alperes a felperes „nevében és számlájára” írja alá a fejőház szállítójának az MR7HU számú megrendelés visszaigazolását. Rögzítették, hogy a visszaigazolásból származó valamennyi kötelezettség teljes és kizárólagos joggal a felperest és az alvállalkozót terhelik. Megjegyezte, nem vitásan a felperes nem írta alá a megállapodást, azonban azzal, hogy azt az alvállalkozó aláírta, a társaságnak a megállapodásnak megfelelően kellett volna eljárnia és nem követelhetne volna az alperessel szemben az ezen megrendelésből származó követelés megfizetését. Okkal bízhatott abban, hogy nem köteles az alvállalkozó részére fizetni addig, amíg részére a felperes nem teljesít.

[25] A fellebbezési ellenkérelemben foglaltakra tekintettel előterjesztett észrevételében előadta, hogy az igényérvényesítésre korábban azért nem került sor, mert az olaszországi bíróság által hozott döntésig vitás volt, hogy terheli-e teljesítési kötelezettség az alvállalkozó felé. Megismételte, az okiratok egyértelműen alátámasztják a pótmunka-megrendelés tényét, ugyanis arra írásban, 2012. november 7-én került sor a vállalkozási szerződés módosításával oly módon, hogy annak tartalmát szóban határozták meg a felek. Az alvállalkozói szerződés alapján megállapítható árnövekedés alátámasztja a műszaki tartalom megváltozását és a pótmunkaigényét. Hangsúlyozta a szakértői bizonyítás mellőzése kapcsán, hogy nem az volt a vita tárgya, hogy elvégezte-e a pótmunkákat, hanem az, hogy az elvégzett munkák pótmunkának minősülnek-e. Ez azonban szakkérdés a költségnövekedés mértékére is kiterjedően.

V.

[26] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján.

[27] Kiemelte, a Kptvr. 1. § (2) bekezdésének a) és b) pontjában foglaltak konjunktív feltételek, utalt e körben a BH1998. 140. és a BH2003. 512. számú eseti döntésekben foglaltakra. Kifejtette továbbá, hogy a perbeli építési, kivitelezési tevékenység nem minősül a költségvetési kapcsolatok körébe tartozó polgári jogviszonynak, ezáltal arra a Kptvr. hatálya

nem terjed ki. A Kptvr. alperes által hivatkozott rendelkezése a hatályon kívül helyezett Kkt.-re utal, az abban foglaltak a jogszabály hatályon kívül helyezése folytán azonban nem alkalmazhatók. Amennyiben a jogalkotó mégis annak alkalmazását szerette volna elérni, úgy a rendelkezésnek tartalmaznia kellene, hogy az a Kkt. hatályon kívül helyezést megelőző időállapotára utal.

[28] Álláspontja szerint helyesen vette figyelembe az elsőfokú bíróság a pótmunkaigény körében azt a körülményt, hogy az alperes korábban több alkalommal, a per során és peren kívüli is előadta a pótmunkára vonatkozó állításait és igényeit, de a perbeli tételekkel kapcsolatos állítást soha nem tett. Állította, a felek 2012. november 7-i megállapodása semmilyen tekintetben sem kapcsolódik az alperes és alvállalkozója közötti MR7HU számú megrendeléshez. Utalt egyúttal arra, hogy a fővállalkozási szerződés mellékletében a T17. és T18. tételekhez kapcsolódó értékek és az alperes, valamint az alvállalkozója közötti szerződés szerinti ellenérték összevetése azért nem mérvadó, mert a fővállalkozó pozíciójában az átalánydíjból eredően, az egyes tételeken elszenvedett esetleges veszteség nem befolyásolja a fővállalkozói díj összegét. Az alperes által hivatkozott megrendelést kizárólag azért írta alá, mert a benne foglalt műszaki tartalmat vette tudomásul. Alaptalanul sérelmezi fellebbezésében az alperes a szakértői bizonyítás mellőzését, ugyanis az elsőfokú bíróság szerint a bizonyítás azért volt szükséges, mert a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem volt igazolt a pótmunka.

[29] A kártérítési igénnyel összefüggésben fenntartotta, hogy az alperes nem adta indokát annak, hogy egy általa sem vitatottan létre nem jött szerződésből miért keletkezett volna bármilyen kötelezettség, illetve, hogy az alvállalkozó állítólagos kötelezettségszegéséből miként következik a felperes jogellenes magatartása. Az alperes maga sem állította, hogy szerződés jött volna létre a felek között, illetve, hogy a felperes szerződő fél lett volna.

VI.

[30] Az elsőfokú bíróság ítéletének jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt, ezért azt az ítéltábla teljes terjedelmében vizsgálta felül.

VII.

[31] A fellebbezés nem alapos.

VIII.

[32] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, érdemi döntésével és annak jogi indokolásával az ítéltábla egyetértett, ezért a Pp. 386. § (4) bekezdése alapján utal az elsőfokú bíróság ítéletének helyes indokaira.

IX.

[33] A fellebbezés kizárólag a kereseti követelés elévülése és a beszámítás kapcsán kifejtettekkel összefüggésben tartotta tévesnek az elsőfokú bíróság jogi álláspontját, ezért az ítéltábla – a felülbírálati jogkör Pp. 370. § (1) bekezdése szerinti korlátai között – az alábbiakra mutat rá.

IX.1.

[34] A Kptvr. a régi Ptk. egyes rendelkezéseitől eltérő szabályokat – így az alperes által hivatkozott, elévülésre vonatkozó 16. §-t – a külgazdasági kapcsolatok körében rendeli alkalmazni, meghatározva egyúttal, mi sorolható ebbe a körbe [1. § (2) bek.]:

[35] a) a Kkt. hatálya alá eső tevékenységgel (külkereskedelmi tevékenység), továbbá a nemzetközi bank- és biztosítási tevékenységgel, a nemzetközi postai és távközlési, személyfuvarozási és belföldi által teljesített áru fuvarozási szolgáltatásokkal, a tudományos-műszaki együttműködéssel, valamint az idegenforgalommal összefüggő és

[36] b) egyfelől gazdálkodó szervezetek [Ptk. 685. § c) pontja], ideértve a külföldi részvétellel működő gazdasági társulásokat is, másfelől külföldiek között létrejövő polgári jogi jogviszonyok.

[37] Tévesen hivatkozott fellebbezésében az alperes arra, hogy ezen feltételeket vagylagosan kell alkalmazni, a b) pontban foglalt feltétel megvalósulása önmagában megalapozza a Kptvr. rendelkezéseinek alkalmazását. A (2) bekezdés a) és b) pontjában rögzített feltételek ugyanis konjunktív felételek, vagyis a belföldi gazdálkodó szervezet és a külföldiek között létrejött szerződés – a tvr. alkalmazása szempontjából – csak akkor tartozik a külgazdasági kapcsolatok körébe, ha a tvr. 1. § (2) bekezdésének a) pontjában megjelölt tárgyi körbe tartozik (BH1998. 140., BH2003. 512.). Az alperesi érvelés alapját képező feltételt, az a) pontban rögzített, külkereskedelmi tevékenységet meghatározó jogszabály ugyanakkor a perbeli szerződések létrejöttét megelőzően hatályon kívül helyezésre került; 2004. április 30. napjáig volt hatályban. A felek tevékenysége erre tekintettel nem értelmezhető a Kkt. „hatálya alá eső tevékenységgént”; a Magyarország uniós csatlakozásával összefüggésben hatályon kívül helyezett Kkt. – utaló szabályon keresztül történő – változatlan alkalmazására nyilvánvalóan nincs jogszabályi lehetőség.

[38] Megalapozottan állapította meg tehát az elsőfokú bíróság, hogy a felek perbeli tevékenysége nem minősíthető a Kptvr. a) pontjában meghatározott feltétel szerint és ebből helyesen következtetett arra, hogy a Kptvr. elévülésre vonatkozó speciális rendelkezései nem alkalmazhatók, a fizetési felszólítások az elévülést megszakították.

IX.2.

[39] Az alperes tényként állította a perben, hogy a felek a telepszerződést 2012. november 7. napján – a melléklet szerinti T17. és T18. tételek vonatkozásában írásban – módosították, annak műszaki tartalmában pedig szóban állapodtak meg, amelyet egyebekben az MR7HU számú megrendelés visszaigazolás tartalmaz. Ebből következik, hogy az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy megállapodott a felperessel a pótmunka elvégzése vonatkozásában és ezt a módosítást tartalmazza a hivatkozott okirat.

[40] Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a rendelkezésre álló adatok nem támasztották alá a szerződés alperes által állított tartalommal történt módosítását. E körben a bizonyítékokat – részletezve egyúttal azok tartalmát – a Pp. 279. § (1) bekezdésében foglaltak szerint teljeskörűen értékelte és azok mérlegelésekor okszerű, logikus következtetéseket vont le.

[41] Ítéletében ismertette a fellebbezésben hivatkozott alperesi törvényes képviselő nyilatkozatát is, amely szerint „nem készült szerződés a alperes1 és a felperes között a pótmunkáról, mert szóban abban állapodtunk meg, hogy az összes pótmunkát a végén készítjük el” (46. sorszámú jegyzőkönyv 10. old.). Az ítéltábla kiemeli: önmagában az alperesi törvényes képviselő előadása cáfolja az alperes perbeli tényállítását és fellebbezési érvelését a megállapodás létrejötte vonatkozásában. Azt állította továbbá a törvényes képviselő, hogy a beszámítás tárgyát képező munkák tekintetében a felperes az alvállalkozó céggel állapodott meg, amelynél az alperes csak „közvetítőként” járt el. Ehhez képest pedig az alperesi alkalmazott, tanúl tanúvallomásaiban csak a műszaki tartalom változásáról tudott számot adni, a „szerződéses dolgokról” (46. sorszámú jegyzőkönyv 18. old.), vagyis a megállapodásról nem.

[42] Az elsőfokú bíróság értékelte emellett a szerződésmódosításban hivatkozott szállítási szerződésre tekintettel a rendelkezésre bocsátott 2012. novemberi szállítási szerződéseket, amelyek tárgya a pótmunkaigénytől eltérő volt, valamint a 2013. júliusi szállítási szerződést, amelyben 40+40 fejőházi állás mellett is változatlan ellenértéket tüntettek fel a felek. Utóbbiak szerint került továbbá kiállításra a 2013. május 6-i átadás-átvételi jegyzőkönyv is a részmunkák elvégzése kapcsán. Megalapozottan állapította meg azt is, hogy a megrendelés visszaigazoláson a felperes képviselőjének aláírását nem lehetett kötelezettségvállalásként értelmezni, az alvállalkozó által kiállított okirat címzettje ugyanis az alperes volt, a felperes képviselője által elhelyezett szignóból pedig nem következik önmagában a mások között létrejött jogviszonyból eredeztethető valamely kötelezettség vállalása. Ahogyan arra az alperes maga utalt fellebbezésében, a szerződésmódosítás nem hivatkozik az MR7HU számú ajánlatra, a két dokumentum keletkezésének időbeli közelsége pedig az ítéltábla álláspontja szerint nem támasztja alá a két okirat tárgyának alperes által állított összefüggéseit. Miután a fellebbezésben hivatkozott, 2012. november 26-i együttműködési megállapodást a felperes képviselője nem írta alá, abból a perbeli jogviszonyra következtetést levonni alappal nem lehetett akként, hogy a megállapodásban foglaltak valamely felperesi kötelezettséget támasztának alá.

[43] Az alperes fellebbezésében nem jelölt meg olyan körülményt, amely a rendelkezésre álló bizonyítékokra alapítottnan lehetővé tette volna az ítéltábla számára a bizonyítékok elsőfokú bíróság általi értékelésének felülmérlegelését. Az, hogy a 2013. július 22-i okirat a felek teljesítését követően keletkezett és a megvalósíthatóhoz képest – részben – eltérő műszaki tartalomra vonatkozó adatokat is tartalmazott, a perben állított pótmunka megrendelés tényét nem igazolja.

[44] Az alperes által állított 2012. november 7-i pótmunka megrendelés bizonyítottságának hiánya önmagában megalapozatlanná teszi a beszámítást és szükségtelenné annak szakértő bevonásával történő vizsgálatát⁰, hogy a megjelölt munkálatok pótmunkának minősülnek-e. Jogszabálysértés nélkül mellőzte tehát az elsőfokú bíróság a további bizonyítást. Ebből következően nem volt jelentősége annak, hogy a részmunkákhoz kapcsolódó költségek mennyivel emelkedtek, ugyanis a pótmunka ellenértékét akkor kellett volna vizsgálni, ha az alperes bizonyította volna azt a tényállítást, hogy annak elvégzésében a felperessel megállapodott. A beszámítás ténybeli alapja ugyanis nem az volt, hogy egyes munkálatok pótmunkának minősülnek, amelyeket a felperes tudomásul vett, hanem az, hogy azokat a felperes a szerződésmódosítással kifejezetten megrendelte.

IX.3.

[45] Maradéktalanul egyetértett az ítéltábla az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával az alperes kártérítési igényével összefüggésben is, azt megismételni nem kívánja. Fellebbezésében sem adott magyarázatot az alperes arra, hogy amennyiben a felperes képviselője a perbeli együttműködési megállapodást nem írta alá és az abban foglaltak szerint az alvállalkozót terhelhette csak valamely kötelezettség, melynek eredményeként az alvállalkozó nem érvényesíthetett volna igényt vele szemben, úgy a felperes mely magatartása volt jogellenes, amely az általa állított kár bekövetkeztéhez vezetett.

X.

[46] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét – annak helyes indokai alapján – a Pp. 383. § (2) bekezdése értelmében helybenhagyta.

[47] A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a felperes perköltségének megfizetésére az alperes köteles a Pp. 364. §-a alapján alkalmazandó 83. § (1) bekezdése értelmében, amely a képviseletet ellátó jogi képviselő ügyvédi munkadíjából állt. A munkadíj összegét az ítéltábla a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdése alapján állapította meg mérsékelt összegben, a kifejtett képviseleti tevékenységre és a jogorvoslati eljárás kisebb munkaterhére figyelemmel.

Budapest, 2023. szeptember 12.

Dr. Sándor Ottó s. k.
a tanács elnöke

Fővárosi Ítéltábla 12
14.Gf.40.088/2023/7

Dr. Vasady Loránt Zsolt s. k.
Dr. Balsai Csaba Zoltán s. k.
előadó bíró
bíró